

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 10ης Νοεμβρίου 2022*

«Προδικαστική παραπομπή – Ελευθερία εγκαταστάσεως – Άρθρα 49 και 54 ΣΛΕΕ – Μεταφορά της καταστατικής έδρας εταιρίας σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος σύστασης της εταιρίας – Αντιλογισμός των απομειώσεων αξίας που είχαν καταχωριστεί λογιστικά πριν από τη μεταφορά – Απαλλαγή – Δυνατότητα σύγκρισης των καταστάσεων»

Στην υπόθεση C-414/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Hof van Cassatie (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Βέλγιο) με απόφαση της 25ης Ιουνίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Ιουλίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

VP Capital NV

κατά

Belgische Staat,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot (εισηγητή), προεδρεύοντα, S. Rodin και O. Spineanu-Matei, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η VP Capital NV, εκπροσωπούμενη από τους S. Gnedasj, advocaat, και M. Grégoire, avocat,
- η PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs NV, εκπροσωπούμενη από τον P. Hinnekens, advocaat,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους S. Baeyens και J.-C. Halleux καθώς και από τη C. Pochet,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από την G. M. De Socio, avvocato dello Stato,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους W. Roels και V. Uher,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 49 ΣΛΕΕ.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της VP Capital NV και της βελγικής φορολογικής αρχής, με αντικείμενο τη φορολογική μεταχείριση πράξεων που αντιστοιχούν στον εκ μέρους της εταιρίας αυτής αντιλογισμό των απομειώσεων αξίας οι οποίες είχαν καταχωριστεί λογιστικά πριν από τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας από το Λουξεμβούργο στο Βέλγιο.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Κατά το άρθρο 24, πρώτο εδάφιο, σημείο 2, του Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (κώδικα φορολογίας εισοδήματος του 1992), ως είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: WIB 92):

«Τα κέρδη των βιομηχανικών, εμπορικών ή γεωργικών επιχειρήσεων είναι τα προερχόμενα:

[...]

2° από οποιαδήποτε αύξηση της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας και από οποιαδήποτε μείωση της αξίας των στοιχείων του παθητικού που προκύπτει από την εν λόγω δραστηριότητα, εφόσον οι υπεραξίες ή υποαξίες έχουν πραγματοποιηθεί ή έχουν αποτυπωθεί στα λογιστικά βιβλία ή στους ετήσιους λογαριασμούς».

- 4 Το άρθρο 44, παράγραφος 1, του WIB 92 προβλέπει τα εξής:

«Κατά παρέκκλιση των άρθρων 24, πρώτο εδάφιο, σημείο 2, 27, δεύτερο εδάφιο, σημείο 3, και 28, πρώτο εδάφιο, σημείο 1, και τελευταίο εδάφιο, και με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 24, πρώτο εδάφιο, σημείο 3, απαλλάσσονται:

1° οι αποτυπωθείσες αλλά μη πραγματοποιηθείσες υπεραξίες, εξαιρούμενων των υπεραξιών επί των αποθεματικών και των υπό εκτέλεση παραγγελιών·

[...]».

5 Το άρθρο 184ter, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του WIB 92 προβλέπει τα ακόλουθα:

«Σε περίπτωση μεταφοράς, εκ μέρους αλλοδαπής εταιρίας, της κύριας εγκατάστασής της ή της έδρας της διεύθυνσης ή της διοίκησής της στο Βέλγιο, όσον αφορά τα στοιχεία τα οποία συνδέονται με τις εκμεταλλεύσεις της στην αλλοδαπή ή τα στοιχεία της εταιρίας τα οποία χρησιμοποιούνται στην αλλοδαπή, οι υπεραξίες και οι υποαξίες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε μεταγενέστερο χρόνο καθορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους κατά τον χρόνο της πράξης.»

6 Το άρθρο 190, δεύτερο εδάφιο, του WIB 92 έχει ως εξής:

«Όσον αφορά το ποσό των υπεραξιών των άρθρων 44, παράγραφοι 1 και 3, 44bis, 44ter και 47 που απαλλάσσεται ή δεν φορολογείται προσωρινώς, το εν λόγω καθεστώς των υπεραξιών εφαρμόζεται μόνον καθόσον το ποσό αυτό μεταφέρεται και διατηρείται σε έναν ή περισσότερους χωριστούς λογαριασμούς του παθητικού και δεν χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό της ετήσιας εισφοράς στο νόμιμο αποθεματικό ή τυχόν αμοιβών ή παροχών.»

7 Το άρθρο 198, σημείο 7, του WIB 92 ορίζει τα ακόλουθα:

«Δεν θεωρούνται ως επαγγελματικές δαπάνες:

[...]

7° οι απομειώσεις αξίας και οι υποαξίες των μετοχών ή των μεριδίων, με εξαίρεση τις υποαξίες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη διανομή του συνόλου της εταιρικής περιουσίας και ανέρχονται έως και το ποσό της απώλειας του καταβεβλημένου κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν οι εν λόγω μετοχές ή μερίδια».

8 Κατά το άρθρο 206 του WIB 92:

«§1. Οι επαγγελματικές ζημίες προηγούμενων χρήσεων εκπίπτουν διαδοχικώς από τα επαγγελματικά εισοδήματα καθεμίας από τις επόμενες φορολογικές περιόδους.

Ο καταλογισμός, στα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν στο Βέλγιο, των επαγγελματικών ζημιών που πραγματοποιήθηκαν σε εκμετάλλευση της εταιρίας στην αλλοδαπή η οποία βρίσκεται σε κράτος με το οποίο το Βέλγιο έχει συνάψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι η εταιρία αποδεικνύει ότι οι ζημίες αυτές δεν εξέπεσαν από τα κέρδη της αλλοδαπής εκμετάλλευσης. Επιπλέον, το ποσό των επαγγελματικών ζημιών το οποίο η εταιρία καταλόγισε στα βελγικά κέρδη της για οποιαδήποτε φορολογική περίοδο προστίθεται, όσον αφορά το ανάλογο μέρος των εν λόγω ζημιών για το οποίο η εταιρία δεν αποδεικνύει πλέον ότι για τη φορολογική περίοδο δεν εξέπεσε από τα κέρδη της αλλοδαπής εκμετάλλευσης ή αν η οικεία αλλοδαπή εκμετάλλευση μεταφερθεί κατά τη διάρκεια της φορολογικής περιόδου στο πλαίσιο εισφοράς, συγχώνευσης, διάσπασης ή πράξης εξομοιούμενης προς αυτές, στο φορολογητέο για την εν λόγω περίοδο εισόδημα.

[...]

§3. Σε περίπτωση κατά την οποία αλλοδαπή εταιρία μεταφέρει την έδρα της, την κύρια εγκατάστασή της ή την έδρα της διεύθυνσης ή της διοίκησής της στο Βέλγιο, έχει εφαρμογή, όσον αφορά τις επαγγελματικές ζημίες τις οποίες η εταιρία πραγματοποίησε σε βελγική εκμετάλλευση την οποία διέθετε πριν από τη μεταφορά, η διάταξη της παραγράφου 1, πρώτο εδάφιο.»

- 9 Τέλος, το άρθρο 74 του εκτελεστικού του WIB 92 βασιλικού διατάγματος, ως είχε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης (στο εξής: ΒΔ/WIB 92), ορίζει τα εξής:

«Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου αποτελέσματος όσον αφορά τον φόρο εταιριών, το αποτέλεσμα της φορολογικής περιόδου, από το οποίο εξαιρούνται οι απομειώσεις αξίας, οι προβλέψεις ή οι υπεραξίες που απαλλάσσονται δυνάμει των άρθρων 48, 190, 191 και 194 έως 194quater του [WIB 92], αναλύεται, ανάλογα με τη χρήση του, σε:

1° αποθεματικά·

2° μη επιλέξιμες δαπάνες·

3° μερίσματα.

Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, νοούνται ως:

1° “αποθεματικά”, το αποτέλεσμα όσον αφορά τα αποθεματικά, μείον:

[...]

- τις υπεραξίες μετοχών ή μεριδίων οι οποίες απαλλάσσονται δυνάμει των άρθρων 192 και 521 του [WIB 92], καθώς και τις αντιλογισθείσες απομειώσεις της αξίας μετοχών ή μεριδίων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της φορολογικής περιόδου και φορολογήθηκαν προηγουμένως δυνάμει του άρθρου 198, σημείο 7, του [WIB 92] ως μη επιλέξιμες δαπάνες, καθόσον κατά το πέρας της φορολογικής περιόδου οι εν λόγω απομειώσεις δεν δικαιολογούνται πλέον·

[...]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 10 Η VP Capital, εταιρία αρχικώς συσταθείσα στο Λουξεμβούργο με καταστατική έδρα στο εν λόγω κράτος μέλος, καταχώρισε λογιστικά απομειώσεις αξίας αφορώσες διάφορες συμμετοχές της σε άλλες εταιρίες. Εξέπεσε τις εν λόγω απομειώσεις από τα φορολογητέα αποτελέσματά της στο Λουξεμβούργο, όπερ οδήγησε σε αύξηση των μεταφερόμενων ζημιών της. Λόγω της καταγραφής ζημιολόγου αποτελέσματος, η VP Capital δεν ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσει στο Λουξεμβούργο τις μεταφερόμενες ζημίες.
- 11 Μετά τη διενέργεια των ανωτέρω πράξεων, η VP Capital μετέφερε, τον Μάιο του 2009, την καταστατική της έδρα από το Λουξεμβούργο στο Βέλγιο. Κατέστη εταιρία βελγικού δικαίου.
- 12 Κατόπιν της μεταφοράς της έδρας, η VP Capital προέβη στον αντιλογισμό μέρους των απομειώσεων αξίας τις οποίες είχε καταχωρίσει λογιστικά όταν η καταστατική της έδρα βρισκόταν ακόμη στο Λουξεμβούργο. Επικαλέστηκε το προβλεπόμενο στο άρθρο 74 του ΒΔ/WIB 92 βελγικό καθεστώς απαλλαγής όσον αφορά τον αντιλογισμό των απομειώσεων της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, κατά το οποίο οι εν λόγω πράξεις απαλλάσσονται από τον φόρο, δεδομένου ότι, δυνάμει του άρθρου 198, σημείο 7, του WIB 92, οι αντίστοιχες απομειώσεις αξίας δεν εκπίπτουν κατ' αρχήν από το φορολογητέο εισόδημα ως επαγγελματικές δαπάνες.

- 13 Εντούτοις, δυνάμει των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 184ter, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του WIB 92 και του άρθρου του 190, δεύτερο εδάφιο, σε περίπτωση μεταφοράς, εκ μέρους αλλοδαπής εταιρίας, της έδρας της, της κύριας εγκατάστασής της ή της έδρας της διεύθυνσης ή της διοίκησής της στο Βέλγιο, όσον αφορά τα στοιχεία τα οποία συνδέονται με τις εκμεταλλεύσεις στην αλλοδαπή ή τα στοιχεία της εταιρίας τα οποία χρησιμοποιούνται στην αλλοδαπή, οι υπεραξίες και οι υποαξίες οι οποίες αντιστοιχούν στα εν λόγω στοιχεία του ενεργητικού και πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο μεταγενέστερο της μεταφοράς καθορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους κατά τον χρόνο της μεταφοράς. Οι υπεραξίες οι οποίες αποτυπώθηκαν, αλλά δεν πραγματοποιήθηκαν (στο εξής: λανθάνουσες υπεραξίες), απαλλάσσονται υπό την προϋπόθεση ότι καταχωρίστηκαν λογιστικά σε χωριστό λογαριασμό του παθητικού. Δεδομένου ότι ο αντιλογισμός από τη VP Capital απομειώσεων αξίας ο οποίος καταχωρίστηκε μετά τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας στο Βέλγιο δεν είχε καταχωριστεί σε χωριστό λογαριασμό του παθητικού, η βελγική φορολογική αρχή έκρινε ότι ο αντιλογισμός ήταν φορολογητέος.
- 14 Στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς μεταξύ της VP Capital και της ανωτέρω αρχής σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των επίμαχων πράξεων, το Hof von Cassatie (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Βέλγιο) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Παραβιάζεται η κατοχυρωμένη στο άρθρο 49 ΣΛΕΕ ελευθερία εγκαταστάσεως από εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη [στην κύρια δίκη], καθόσον αυτή έχει ως αποτέλεσμα ότι λουξεμβουργιανή εταιρία που καταχωρίζει λογιστικά απομειώσεις της αξίας μετοχών ή μεριδίων στο Λουξεμβούργο, οι οποίες απομειώσεις αφαιρούνται μεν κατ' αρχήν από τα φορολογητέα αποτελέσματά της, ωστόσο δεν μπορούν στην πραγματικότητα να εκπέσουν από τα αποτελέσματα αυτά επειδή η κατάσταση της εταιρίας είναι από φορολογικής απόψεως ζημιογόνος, φορολογείται στο Βέλγιο μετά τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας εκεί, σε σχέση με τον αντιλογισμό των εν λόγω απομειώσεων αξίας, εκτός εάν οι αυξήσεις της αξίας που στηρίζουν τον εν λόγω αντιλογισμό καταχωρίζονται λογιστικά σε λογαριασμό του παθητικού τα κεφάλαια του οποίου δεν μπορούν να διανεμηθούν, ενώ μια βελγική εταιρία που καταχωρίζει λογιστικά απομειώσεις της αξίας μετοχών ή μεριδίων στο Βέλγιο δεν φορολογείται σε σχέση με τον αντιλογισμό τους, εφόσον οι απομειώσεις αυτές δεν έχουν αφαιρεθεί προηγουμένως από τα βελγικά φορολογητέα αποτελέσματά της, και μάλιστα χωρίς οι αυξήσεις της αξίας που στηρίζουν τον εν λόγω αντιλογισμό να πρέπει να καταχωρίζονται λογιστικά σε λογαριασμό του παθητικού τα κεφάλαια του οποίου δεν μπορούν να διανεμηθούν;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 15 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινιστεί αν το άρθρο 49 ΣΛΕΕ αντιτίθεται σε εθνική φορολογική νομοθεσία δυνάμει της οποίας οι αυξήσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που καταχωρίστηκαν λογιστικά από εταιρία σε κράτος μέλος μετά τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας στο εν λόγω κράτος αντιμετωπίζονται ως λανθάνουσες υπεραξίες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ζήτημα αν, ως προς τις μετοχές ή τα μερίδια αυτά, η εταιρία προέβη στη λογιστική καταχώριση απομειώσεων αξίας σε χρόνο κατά τον οποίο είχε τη φορολογική κατοικία της σε άλλο κράτος μέλος.
- 16 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 49 ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 54 ΣΛΕΕ, παρέχει την ελευθερία εγκαταστάσεως στις εταιρίες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους και έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική τους διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους

εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψη 24). Η εν λόγω ελευθερία περιλαμβάνει το δικαίωμα τέτοιας εταιρίας να μεταφέρει την καταστατική της έδρα, την κεντρική της διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή της σε άλλο κράτος μέλος.

- 17 Υπενθυμίζεται επίσης ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την ελευθερία εγκαταστάσεως αποσκοπούν, μεταξύ άλλων, στην εξασφάλιση της ίσης μεταχείρισης, εντός του κράτους μέλους υποδοχής, των αλλοδαπών επιχειρήσεων με τις ημεδαπές (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψεις 27 και 31).
- 18 Στο πλαίσιο αυτό, εταιρία συσταθείσα βάσει του δικαίου ενός κράτος μέλους η οποία μεταφέρει την καταστατική της έδρα σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 49 ΣΛΕΕ για να αμφισβητήσει το σύννομο των φορολογικών συνεπειών της μεταφοράς στο κράτος μέλος υποδοχής (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψεις 26 και 28).
- 19 Εντούτοις, το άρθρο 49 ΣΛΕΕ δεν εγγυάται ότι η μεταφορά αυτή θα είναι ουδέτερη από φορολογικής απόψεως. Λαμβανομένης υπόψη της ποικιλομορφίας των ρυθμίσεων των κρατών μελών στον τομέα αυτόν, η μεταφορά δύναται, αναλόγως της περιπτώσεως, να συνεπάγεται πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα από φορολογικής απόψεως. Η ελευθερία εγκαταστάσεως δεν συνεπάγεται την υποχρέωση ενός κράτους μέλους να προσαρμόζει τους φορολογικούς κανόνες του με βάση τους κανόνες άλλου κράτους μέλους προκειμένου να εγγυάται, σε όλες τις περιπτώσεις, ότι η επιβαλλόμενη φορολόγηση θα εξαλείφει κάθε διαφορά που οφείλεται στις εθνικές φορολογικές ρυθμίσεις (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 20 Από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι, δυνάμει του άρθρου 198, σημείο 7, του WIB 92, οι απομειώσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων δεν εκπίπτουν κατ' αρχήν από το φορολογητέο εισόδημα ως επαγγελματικές δαπάνες. Το άρθρο 74 του ΒΔ/WIB 92 απαλλάσσει αντιθέτως από τον φόρο εταιριών τον μεταγενέστερο αντιλογισμό των εν λόγω απομειώσεων.
- 21 Εντούτοις, από την ίδια δικογραφία συνάγεται επίσης ότι, δυνάμει του άρθρου 184ter, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του WIB 92, οι υπεραξίες και οι υποαξίες που πραγματοποιούνται μετά τη μεταφορά της καταστατικής έδρας μιας εταιρίας στο Βέλγιο καθορίζονται βάσει της λογιστικής τους αξίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, θεωρούνται ως λανθάνουσες υπεραξίες, οι οποίες εξαιρούνται από το φορολογικό πλεονέκτημα της προβλεπόμενης στο άρθρο 74 του ΒΔ/WIB 92 απαλλαγής, οι αυξήσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που καταχωρίστηκαν λογιστικά από εταιρία η οποία μετέφερε την καταστατική της έδρα στο Βέλγιο, ακόμη και όταν η λογιστική καταχώριση των αυξήσεων της αξίας αντιστοιχεί στον αντιλογισμό των απομειώσεων αξίας που καταχωρίστηκαν λογιστικά πριν από τη μεταφορά και δεν εξέπεσαν, στο κράτος μέλος καταγωγής, από το φορολογητέο αποτέλεσμα ως επαγγελματικές δαπάνες.
- 22 Ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη εισάγει εις βάρος των εταιριών που έχουν συσταθεί δυνάμει της νομοθεσίας κράτους μέλους και ασκούν την ελευθερία εγκαταστάσεώς τους διαφορετική μεταχείριση ικανή να τις αποτρέψει από το να μεταφέρουν την καταστατική τους έδρα σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να ασκήσουν εκεί την οικονομική τους δραστηριότητα. Η διαφορετική αυτή μεταχείριση μπορεί να επιτραπεί μόνον αν αφορά περιπτώσεις που δεν είναι

αντικειμενικώς συγκρίσιμες ή αν δικαιολογείται από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος και είναι ανάλογη προς αυτόν (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 23 Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η δυνατότητα σύγκρισης μιας διασυνοριακής κατάστασης με μια αμιγώς εσωτερική κατάσταση πρέπει να εξετάζεται λαμβανομένου υπόψη του σκοπού που επιδιώκουν οι επίμαχες εθνικές διατάξεις (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 24 Όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνει κράτος μέλος για τη διατήρηση της κατανομής της εξουσίας φορολόγησης μεταξύ των κρατών μελών, όπως συμβαίνει, υπό την επιφύλαξη επαλήθευσης από το αιτούν δικαστήριο, στην περίπτωση της επίμαχης στην κύρια δίκη ρύθμισης, δεν βρίσκονται κατ' αρχήν σε συγκρίσιμη κατάσταση εταιρία η οποία έχει καταχωρίσει λογιστικά απομειώσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων σε κράτος μέλος και εταιρία η οποία μετέφερε την καταστατική της έδρα στο εν λόγω κράτος μέλος αφού καταχώρισε λογιστικά τέτοιες απομειώσεις αξίας σε άλλο κράτος μέλος.
- 25 Συγκεκριμένα, εταιρία η οποία πραγματοποιεί τέτοια μεταφορά υπάγεται διαδοχικά στη φορολογική αρμοδιότητα δύο κρατών μελών, ήτοι, αφενός, στο κράτος μέλος καταγωγής όσον αφορά την περίοδο κατά την οποία καταχωρίστηκαν λογιστικά οι απομειώσεις αξίας, και, αφετέρου, στο κράτος μέλος υποδοχής όσον αφορά την περίοδο κατά την οποία καταχωρίστηκαν λογιστικά οι αυξήσεις αξίας που αντιστοιχούν στην αντιλογισμό των εν λόγω απομειώσεων αξίας.
- 26 Ελλείψει φορολογικής αρμοδιότητας του κράτους μέλους υποδοχής όσον αφορά την περίοδο κατά την οποία καταχωρίστηκαν λογιστικά οι απομειώσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, εταιρία η οποία μετέφερε την καταστατική της έδρα στο εν λόγω κράτος μέλος και στη συνέχεια καταχώρισε λογιστικά αυξήσεις της αξίας των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων δεν βρίσκεται σε κατάσταση συγκρίσιμη με την κατάσταση εταιρίας που υπαγόταν ήδη στη φορολογική αρμοδιότητα του εν λόγω κράτους μέλους όσον αφορά την περίοδο κατά την οποία οι απομειώσεις αυτές είχαν καταχωριστεί λογιστικά.
- 27 Για τον ίδιο λόγο, ούτε η κατάσταση εταιρίας η οποία μετέφερε την καταστατική της έδρα σε κράτος μέλος πριν τον αντιλογισμό των απομειώσεων αξίας που είχαν καταχωριστεί λογιστικά πριν από τη μεταφορά είναι, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η VP Capital, συγκρίσιμη με την κατάσταση εταιρίας χαρτοφυλακίου εγκατεστημένης στο εν λόγω κράτος μέλος της οποίας η κατάσταση είναι, από φορολογικής απόψεως, ζημιογόνος, με την κατάσταση εταιρίας η οποία έχει καταχωρίσει λογιστικά απομειώσεις αξίας στο εν λόγω κράτος μέλος ενώ υπαγόταν στον φόρο νομικών προσώπων ή με την κατάσταση εταιρίας του ίδιου κράτους μέλους η οποία διακόπτει τη λειτουργία μόνιμης εγκατάστασης ευρισκόμενης σε άλλο κράτος μέλος στο οποίο καταχωρίστηκαν λογιστικά απομειώσεις αξίας.
- 28 Εν προκειμένω, παρατηρείται επιπλέον ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης επικαλέστηκε στο Λουξεμβούργο, ήτοι στο κράτος μέλος καταγωγής της, τις απομειώσεις αξίας που είχε καταχωρίσει λογιστικά πριν από τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας, όπερ, λόγω του ζημιογόνου αποτελέσματος που κατέγραψε, είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν οι μεταφερόμενες ζημίες της. Το γεγονός ότι δεν είχε τη δυνατότητα να εκπέσει πράγματι τις ζημίες από το φορολογητέο αποτέλεσμά της οφείλεται στη μετέπειτα επιλογή της να ασκήσει την ελευθερία της εγκαταστάσεως πραγματοποιώντας τη μεταφορά έδρας.

- 29 Οι ανωτέρω εκτιμήσεις δεν κλονίζονται λόγω της απόφασης της 12ης Ιουνίου 2018, Bevola και Jens W. Trock (C-650/16, EU:C:2018:424). Πράγματι, η λύση που έγινε δεκτή στην ως άνω απόφαση εντάσσεται στο πλαίσιο της νομολογίας του Δικαστηρίου σχετικά με τον συνυπολογισμό, στο κράτος μέλος εγκαταστάσεως της μητρικής εταιρίας, των οριστικών ζημιών θυγατρικής ή μόνιμης εγκατάστασης ευρισκόμενης, κατά τη διάρκεια της ίδιας φορολογικής περιόδου, σε άλλο κράτος μέλος. Η ανωτέρω λύση δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής στην περίπτωση εταιρίας η οποία μετέφερε την καταστατική της έδρα από ένα κράτος μέλος σε άλλο και ζητεί τον συνυπολογισμό, στο τελευταίο κράτος μέλος, πράξεων που καταχωρίστηκαν λογιστικά στο πρώτο κράτος μέλος πριν από τη μεταφορά (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2020, AURES Holding, C-405/18, EU:C:2020:127, σκέψεις 44 έως 48).
- 30 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 49 ΣΛΕΕ δεν αντιτίθεται σε εθνική φορολογική νομοθεσία δυνάμει της οποίας οι αυξήσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που καταχωρίστηκαν λογιστικά από εταιρία σε κράτος μέλος μετά τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας στο εν λόγω κράτος αντιμετωπίζονται ως λανθάνουσες υπεραξίες, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ζήτημα αν, ως προς τις μετοχές ή τα μερίδια αυτά, η εταιρία προέβη στη λογιστική καταχώριση απομειώσεων αξίας σε χρόνο κατά τον οποίο είχε τη φορολογική κατοικία της σε άλλο κράτος μέλος.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 31 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 49 ΣΛΕΕ δεν αντιτίθεται σε εθνική φορολογική νομοθεσία δυνάμει της οποίας οι αυξήσεις της αξίας μετοχών ή εταιρικών μεριδίων που καταχωρίστηκαν λογιστικά από εταιρία σε κράτος μέλος μετά τη μεταφορά της καταστατικής της έδρας στο εν λόγω κράτος αντιμετωπίζονται ως υπεραξίες οι οποίες αποτυπώθηκαν, αλλά δεν πραγματοποιήθηκαν, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το ζήτημα αν, ως προς τις μετοχές ή τα μερίδια αυτά, η εταιρία προέβη στη λογιστική καταχώριση απομειώσεων αξίας σε χρόνο κατά τον οποίο είχε τη φορολογική κατοικία της σε άλλο κράτος μέλος.

(υπογραφές)